

Số: 101/TANDTC-VP

V/v tiếp thu ý kiến góp ý
của Đại biểu Quốc hội

Hà Nội, ngày 02 tháng 4 năm 2018

Kính gửi: Ni sư Thích nữ Tín Liên, Đại biểu Quốc hội khóa XIV
Đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Hồ Chí Minh

Chánh án Tòa án nhân dân tối cao nhận được phiếu góp ý của Đại biểu với nội dung:

“1. Chánh án trả lời câu chất vấn của Đại biểu Phạm Văn Hòa ở Đồng Tháp, Đại biểu Hòa: nói có những đơn nộp sau mà được đem ra giải quyết trước, còn đơn nộp trước mà không được đưa ra. Có phải do thân quen? Chánh án trả lời: phân án thì phân ngẫu nhiên không do thân quen.

Câu trả lời này nghe chưa thỏa đáng. Theo quan điểm của riêng tôi, chúng ta phải xử theo trình tự tính cấp thiết của sự kiện, hoặc vụ án đã kéo dài rất lâu rồi, hoặc sự tác hại càng lớn nếu kéo dài; hoặc cấp thiết nếu không giải quyết gấp thì hậu quả khôn lường. Ngoài những trường hợp này sự đem bản án ra xét xử sẽ theo trình tự thời gian nhận đơn trước hoặc sau. Có như vậy mới công bằng.

2. Khi đã nhận đơn xin giám đốc thẩm rồi, xin có giấy báo cho bên bị đơn biết. Vì có trường hợp vụ án giữa dân và Chủ tịch UBND huyện, Tòa án nhân dân cấp tỉnh xử phúc thẩm đã có hiệu lực 2 năm, nhưng Chủ tịch UBND huyện lấy lý do này khác không thi hành án. Nay được nghe UBND huyện đang nộp đơn xin giám đốc thẩm chờ giải quyết. Người dân được thi hành án cứ hoang mang, không biết sự việc này có thực hay không. Khi đích thân lên Tòa án cấp cao thành phố hỏi được trả lời rằng có nhưng không có giấy tờ gì báo cả”.

Nguyên nhân chính của vấn đề này là Tòa án các cấp xét xử chậm và tuyên án không rõ ràng. Vậy Chánh án có những giải pháp hữu hiệu nào để giải quyết thực trạng này trong thời gian tới”.

Trước hết, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao trân trọng cảm ơn và xin tiếp thu các ý kiến góp ý của đại biểu, đồng thời, nhân dịp này xin được thông tin và giải đáp về một số nội dung cụ thể như sau:

- Về việc đơn gửi sau được xem xét, giải quyết trước, còn đơn nộp trước lại chưa được đưa ra, có phải do thân quen? Về vấn đề này, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao xin khẳng định, việc xem xét, giải quyết đơn là khách quan, không phải do thân quen. Trong công tác xem xét, giải quyết đơn đề nghị giám đốc thẩm, tái thẩm, Lãnh đạo Tòa án nhân dân tối cao luôn chỉ đạo, quán triệt các đơn vị chức năng phải thường xuyên rà soát về thời hạn để đảm bảo

nguyên tắc tất cả các đơn đề nghị của công dân phải được giải quyết trong thời hạn theo quy định của pháp luật. Theo quy chế giải quyết đơn đề nghị giám đốc thẩm, tái thẩm, về nguyên tắc, đơn gửi trước được xem xét, giải quyết trước, đơn gửi sau xem xét, giải quyết sau. Tuy nhiên, trên thực tế, có một số trường hợp bản án mới có hiệu lực pháp luật đã bị kháng nghị giám đốc thẩm với lý do: sau khi xét xử vụ án, dư luận xã hội quan tâm, bức xúc với việc xét xử của Tòa án; đồng thời, qua nghiên cứu hồ sơ vụ án xét thấy bản án có sai lầm nghiêm trọng rõ ràng, nên người có thẩm quyền đã ra quyết định kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm đối với bản án đó để kịp thời khắc phục sai sót của bản án. Một số trường hợp đương sự gửi đơn đề nghị sau nhưng lại được xem xét, giải quyết trước là do vụ án đó sắp hết thời hạn kháng nghị. Như vậy, việc xem xét giải quyết đơn nào trước, đơn nào sau của các Tòa án được quy định và thực hiện đúng như quan điểm của đại biểu nêu là: *“phải xử theo trình tự tính cấp thiết của sự kiện, hoặc vụ án đã kéo dài rất lâu rồi, hoặc sự tác hại càng lớn nếu kéo dài; hoặc cấp thiết nếu không giải quyết gấp thì hậu quả khôn lường”*. Trên tinh thần đó, qua công tác rà soát, kiểm tra cho thấy, trong những năm gần đây, Tòa án nhân dân tối cao không để trường hợp nào để hết thời hạn giám đốc thẩm mà đơn đề nghị giám đốc thẩm của đương sự chưa được xem xét, giải quyết.

- Về việc khi đã nhận đơn xin giám đốc thẩm rồi, xin có giấy báo cho bên bị đơn biết: Tòa án nhân dân tối cao đánh giá cao ý kiến góp ý của Đại biểu Quốc hội và xin tiếp thu, nghiên cứu để tiếp tục hoàn thiện tại quy chế giải quyết đơn đề nghị giám đốc thẩm, tái thẩm của Tòa án nhân dân.

- Về giải pháp khắc phục tình trạng xét xử chậm và án tuyên không rõ ràng: Trong những năm gần đây, thực hiện chỉ đạo của Tòa án nhân dân tối cao, các Tòa án đã tăng cường phối hợp với Viện kiểm sát và Cơ quan thi hành án dân sự cùng cấp rà soát, có giải pháp xử lý ngay đối với các bản án dân sự chưa được thi hành vì bản án tuyên không rõ ràng, thiếu khả thi; đã phối hợp với Viện kiểm sát nhân dân tối cao và Bộ Tư pháp ban hành Quy chế phối hợp trong công tác thi hành án dân sự, trong đó có các quy định phối hợp trong giải thích, sửa chữa, bổ sung bản án, quyết định, trả lời kiến nghị, thụ lý và giải quyết yêu cầu của cơ quan thi hành án dân sự; ban hành Thông tư liên tịch số 06/2016/TTLT-BTP VKSNDTC-TANDTC ngày 31/5/2016 của Bộ Tư pháp, Viện kiểm sát nhân dân tối cao và Tòa án nhân dân tối cao về hướng dẫn phối hợp thống kê thi hành án dân sự. Về phía Tòa án, để khắc phục triệt để tình trạng án tuyên không rõ ràng, hàng năm, Tòa án nhân dân tối cao đều chỉ đạo tập trung thực hiện các giải pháp nâng cao chất lượng xét xử, giải quyết các loại án; nâng cao kỹ năng viết bản án; đặc biệt năm 2017, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đã ban hành Chỉ thị số 05/2017/CT-CA ngày 16/10/2017 về việc giải quyết các bản án, quyết định tuyên không rõ, khó thi hành. Theo đó, tại Chỉ thị nói trên Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đã yêu cầu Chánh án Tòa án nhân dân các cấp cần mở đợt cao điểm rà soát, giải quyết dứt điểm các kiến nghị của cơ quan thi hành án cho rằng bản án, quyết định của Tòa án tuyên

không rõ, khó thi hành đến nay chưa được giải quyết. Đồng thời, trên cơ sở tổng rà soát số lượng các bản án, quyết định tuyên không rõ, khó thi hành Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đã giao cho Thủ trưởng các đơn vị thuộc Tòa án nhân dân tối cao, các Đồng chí Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao và Chánh án Tòa án nhân dân địa phương triển khai thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp để khẩn trương có biện pháp khắc phục đối với những bản án, quyết định tuyên án không rõ, gây khó khăn cho công tác thi hành án, nhất là đối với những vụ việc đã có kiến nghị của cơ quan thi hành án. Đối với những trường hợp qua rà soát liên ngành thấy rằng bản án chưa rõ thì Tòa án đã kịp thời giải thích hoặc đề xuất với người có thẩm quyền kháng nghị để giải quyết vụ án theo thủ tục giám đốc thẩm.

Để khắc phục triệt để tình trạng án tuyên không rõ ràng, các giải pháp đã được Tòa án nhân dân tối cao đề ra và tổ chức thực hiện trong thời gian tới là:

- Tập trung thực hiện các nội dung Chỉ thị của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao về giải quyết các bản án tuyên không rõ, khó thi hành.

- Chỉ đạo các Tòa án địa phương chủ động phối hợp với Cơ quan thi hành án dân sự, Viện kiểm sát nhân dân xây dựng quy chế phối hợp trong rà soát, kiểm tra đối với các bản án tuyên không rõ, khó thi hành; xác định rõ trách nhiệm và giải pháp xử lý đối với các trường hợp chưa được thi hành vì các lý do khác nhau, trong đó có việc tuyên án không rõ ràng, gây khó khăn cho công tác thi hành án dân sự.

- Tập trung triển khai thực hiện tốt 14 giải pháp nhằm nâng cao chất lượng xét xử, trong đó, đẩy mạnh việc thực hiện các giải pháp nâng cao chất lượng bản án, quyết định của Tòa án đã, đang và tiếp tục triển khai, như: Tiếp tục tổ chức tập huấn chuyên sâu nghiệp vụ, kỹ năng viết bản án cho các Thẩm phán; công khai bản án trên Cổng thông tin điện tử của Tòa án để nâng cao ý thức, trách nhiệm của Thẩm phán; tăng cường công tác bảo đảm áp dụng thống nhất pháp luật, làm tốt công tác phát triển án lệ; nâng cao hiệu quả công tác hòa giải trong giải quyết các vụ án dân sự, đối thoại trong giải quyết các vụ án hành chính; chú trọng việc tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm; tăng cường công tác kiểm tra, giám đốc việc xét xử; nâng cao chất lượng đội ngũ Thẩm phán, Thẩm tra viên và Thư ký Tòa án; nêu cao vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu; đổi mới thủ tục hành chính tư pháp tại Tòa án; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của Tòa án; làm tốt công tác thi đua khen thưởng nêu gương các cá nhân, tập thể tiêu biểu,...

- Tiếp tục phối hợp với Viện kiểm sát, Cơ quan thi hành án dân sự cùng cấp rà soát, làm rõ những trường hợp thuộc trách nhiệm của mình để giải thích, đính chính hoặc đề xuất kháng nghị đối với những bản án có sai lầm nghiêm trọng, đảm bảo cho các bản án, quyết định của Tòa án đúng pháp luật. Đồng thời, Tòa án nhân dân tối cao sẽ tích cực phối hợp với các cơ quan Tư pháp ở trung ương tiến hành nghiên cứu để sửa đổi, hoàn thiện các quy định liên quan đến công tác tổ chức thi hành bản án, quyết định của Tòa án, đảm bảo các bản

án, quyết định của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật phải được nghiêm chỉnh thi hành.

Tòa án nhân dân tối cao chân thành cảm ơn ý kiến góp ý của Đại biểu và mong muốn tiếp tục nhận được sự quan tâm hơn nữa của Đại biểu đối với công tác của Tòa án nhân dân; thông qua đó sẽ giúp cho các Tòa án hoàn thành tốt hơn nhiệm vụ của mình./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- ✓ - Tổng Thư ký Quốc hội;
- Vụ phục vụ hoạt động giám sát;
- Lưu: VP.

CHÁNH ÁN

Nguyễn Hòa Bình